

GYULAFEHÉRVÁRI HIRLAP

Előfizetési árak: Egész évre 4 frt, félvre 2 frt, negyedévre 1 frt. Egyes szám ára 8 kr. Megjelenik minden héten egyszer: Csütörtökön.	Felelős szerkesztő és laptulajdonos: ISSEKUTZ JÁNOS. Nyomtató és Kiadó: Papp György. Gyulafehérvárt.	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Püsp. Lyc. nyomda. Gyulafehérvárt. Hirdetések díjszabály szerint.
---	---	---

Noé galambja.

Örökösen fegyverkezünk. A nemzetek nagy harezra készülnek folyton . . . A békét a fegyverek millióival tartják fenn, s ijesztgetjük egymást folyvást újabb öldöklő fegyverekkel.

A mai feltalálók nem azon törik fejüket, hogy mit csinálhatnának hasznost a nagy emberi társadalomnak; hanem azon, hogy találhatnák fel a legborzasztóbb fegyvert; ők azt mondják, ez is az emberiség boldogítását célozza; mert a fegyverek tökéletesítése meg fogja szüntetni a háborút; mi pedig azt mondjuk: ezt azért csinálják, mert leghamarább meggazdagodhatnak.

Egyetlen kimerithetlen van a világon, a hadügyi kassza — mert ezt folytonosan táplálja népek milliója, s ha éhen hal meg a fél világ; a másik félnek veritékseppje, utolsó fillére még mindig a hadügy pénztárába kell vándoroljon.

Azok az apró torzsalkodások, a melyek az egyének közt előfordulnak, ezerszeresen hatványozódva lépnek fel a nemzetek életében; érthetlen követelések, kielégithetlen vágyak, sokszor nemesnek mondott ámbitiók, a melyek folytonosan kergetik a társadalmat, egymást ölni — egymás felett hegemoniát szerezni. — Mig az egyének torzsalkodása a börtönöket tölti meg, a nemzetek harezsa a sirt; ama hareznál esetetek erkölcsi halottak — ezek hősök.

Minden időben felmerülhet a háboru réme, majd nemzetalakulások idézik elő, majd más erők, a melyeket előre kiszámítani lehetetlen. Így volt ez a népvándorlások előtt és óta és így lesz ma és talán mindörökké.

A folytonos veszélyek özönvizén, minden

államnak a saját hadserege a „Noé bárkája“ — ráköltjük, beleépítjük összes anyagi, szellemi erőnket, hogy helyt állhassunk egy nagy napon s megmenthessük ugy természeti jogainkat, mint megtarthassuk a magunk századokon épült jogrendszerét.

Korunkban hányszor kísértett a háboru eszméje; most Franciaország revanche-at emlegették Elzász-Lotharingiáért; majd az északi kolossus — Oroszország látszott megmozdulni, hogy magához ragadja Európa felett az uralmat; gyakran egy-egy kis délállam mozgólódása vont sötét felhőket a politikai égre, és azt hisszük nem esalódunk, ha azt mondjuk, hogy régen kitört volna a háboru — egy háboru a mai kor öldöklő fegyvereivel — ha az élő politikusok előre ki tudnák számítani azt a rejtendő változást, a mit egy világháboru Európa térképén eszközölné, ha ki tudnák számítani azt a rejtendő hatást, mit az óra pontosságával működő fegyverek pár millió golyói okoznak.

Békében élünk, mert félünk; ez az általános meggyőződés. Ilyen meggyőződés mellett jól esik látni, hogy van ember, a ki nem azért akar békében lenni, mert fél, hanem azért, mert belátja, hogy a béke áldásai szebben virulnak, több gyümölcsöt hoznak, mint a háboru rémei, a mely termel hősöket ezer számra, de a polgárokat, a kiknek egy nagy részt vállán nyugszik az államalkotmány — százezreként öldököli. Ez a férfi *Vilmos* németcsászár. Az Európában egyik talán a leghatalmasabb hadsereg hadura; kezébe veszi a béke jelvényét, az olajágat; s elküldi azt Franciaország nagy gyászának koporsójához, leteszi azt arra s ott az enyészet lakása előtt dokumentálja: hogy ő, a nagy katona; a hatal-

mas államfő, nem háborut akar, hanem békét, örök békét.

Kibocsátja rabságából azt a két francia tisztet, a kiket hazaszeretetök kémkedni küld; leveszia rabbilincset azokról épen, a kik talán kitanulhatták Németország gyengéjét — s azt a két ellenséget, a kiknek küldetése az ártani tudás volt — haza küldte sirni, a nemzet nagy halottjának koporsójához.

Milyen finom nuanceirozása az érzelmeknek; mennyi tapintat van ebben a nagy uralkodóban, a ki egy gyászoló nemzet kesergő keblébe hinti a jöttévés édes öröm cseppjeit.

A francia nemzet, nagy halottjának koporsójától, egy pillanatra elfordul Németország császára felé, s a millió könnyes szemben, megjelen a legszebb könyesepp is, a hála könyeseppje.

Minden felé jó hatást tett ez a tény; de azt hisszük a legjobb hatást még is a francia nemzetben teendi; amely ismert lovagiasságával nem fogja visszautasítani a gyásznál jelentkező béke jobbot.

A mig ilyen fejedelmek vannak, — pedig vannak — a századok kulturáját nem teheti tönkre — pár véres hónap emberirtó harcza.

Debreczeny.

Oláh küldöttség a miniszternél.

Az oláhok, különösen azok lapjai nagy buzgalommal folytatják a magyarság ellen az izgatást, nem válegatva az eszközökben, s ennélfogva nem tartózkodva a legdurvább ferdítésektől és koholmányoktól sem. A napokban egy háromtagu oláh küldöttség járt Budapesten Hieronymi belügyminiszternél, valami házkutatási ügyben panaszt emelni az eljáró csendőr ellen s a

TÁRCZA.

A Mikulás.

(Egy boldog férfi reminiscenciája.)

Boldog vagyok. Aranyos élet ez a házasság. Én mondom. Tizenöt év óta viselem ez aranyos nyűgöt, s noha voltak boldogságom egén néha-néha egy kis hamar tűnő felbők; egészben véve ugy telnek napjaim, hogy nem vágyom még a bolgár trónra sem. Ma különösen felelevenedik agyamban a mult memóriája. Jó kedvem van. Éppen most szavaztam meg én és feleségem a kül és belügyi tulkiadásokat. A belügy az én ressortom, mely néha kiterjed a zárórán tuli időre is. De legyen elég. Mikulás, Mikulás. Mennyi kedves gyermek! Itt ödik tapsra s menyai kis gömbölyű arcra huzódik az öröm és félsz vegyített érzelmé. Mennyi esetre való kép születik meg amaz idyllben, mit házasság életnek neveznek.

Magam is már tizenöt éve megünneplem a napot. Ez is boldogságomhoz tartozik és voltaképen Mikulásnak köszönhetem, hogy Hymen berkeiben oly csendes boldogságot találtam. Öreg legényke voltam már tizenöt év előtt is. Bizony az élet vibara meglehetősen letarolta bogár fürteimet. A törülköző volt az én fésűm. Aztán blazírt voltam nagyon. A nőkhöz eljártam ugyan, de nem náluk mulattam akkor, hanem rajtuk. Bolondnak tartottam, a ki a házasság élet nyűgét veszi fel, mikor a pályva nélkül való élet az igazi boldogság. Hisz szabadság az az elévülhetlen eszme, melyet az emberi

akarata, mint kinséte őriz, mikor meg van s teljes erejével harezol utánna, ha már elveszett.

De hát minden cynicus ember nem addig cynicus, hogy ne legyen passioja. Nekem is volt.

Szerettem a kis gyerekeket. A gyerekek is szerettek engem a „bácsit“.

Ha csak tehették nálam voltak. Garszon lakásom minden szabadsággal felforgatott butorait turkálhatták össze. Nem bántam.

Minél jobban eveztem a kopaszodás országa felé, annál jobban koválygott agyamban egy gyatra gondolat. Ezek a gyerekek mennyit beszéltek össze-vissza, hogy sokszor megleptem magamat a mint Mariskára gondolok. Mert Mariskának hitták a lelkemet. A gyerekek csak ugy fáradoztak, mikor Mariskáról volt szó. Milyen leány az, hogy oly idáig tudja vinni a szíveket.

Szerettem volna látogatót tenni nálom, de nem érne az semmit. Mariskát nem látja férfi vendég soha. Jobban őrzik, mint a Hesperidák kertjében az arany almákat.

Már nagyon bolondja lettem pedig a gondoltnak. Mariska volt eszemben kapucziiner mellett is, zárórán tul is. Nem ezett jól semmi. A jurjon élet gyönyöreitől underodtam.

Több estét töltöttem otthon, mint künn. Hogy menjek hozzájuk? Ilyen tépelődések között hónapok teltek. Deczember hatodikára virradtunk. Tartós esipős hideg huzódott a tájra. A Szemessy gyerekeknek veresre szitta ki orrát a fagy, a hogy kora reggel berontottak hozzám. — Jó reggelt bácsi! Tudja-e mi van ma? — Tudom. Hatodika. Még 25 nap mulva leszen kriszt-

tus (kis ká val) feltámadása vagyis nekem elseje. — Az ám, csak hogy ma van Mikulás napja.

— Igaz!

— Vajjon jön-e hozzánk Mikulás; gondolja-e bácsi?

Ettől a kérdésztől egyszerre eltávozott a lelkem. Kalamajkát tánczolt a merő örömtől. Meg van a kivihető planum. Egy Mikulás előtt szabad a vásár, azt bebocsátják a földi paradicsomba. A gyerekeket elbízattam szép szóval. Várhatjátok a Mikulást. Eljön biztos! A legnagyobbknak a Gyulának meg egy névjegyget adtam, a névjegyre ezt irtam a „mamának.“

„Nagyon szeretem ezeket a kis gyerekeket. Ne vegye rossz néven, de ma betolakszom családí szentélyébe, mint Mikulás. Azt hiszem szíves fogadtatásra fogok találni.“

A válasz ez volt: „Várjuk mindenesetre. „Pompásan nyélbe ütöttem ezt a dolgot. Este csak ugyanmegjelentem. Várt rám az egész család.

Mariska is ott állt a gyerek sorban, csak az ő szép piros ajakán tánczolt palykos mosoly, a gyerekek arcán a néma esodálat meg a respectustól eredő félsz ezikázott váltakozva. Minden gyereknek hoztam valamit. Mariskának a legérdekesebbet: a szívemet.

A kiezek után is kíváncsi tudni, mi történt, annak elég magyarázatot ad a feleségemnek parancsoló, neheztelő, szemrehányó szava, a kinek egy Stuart gallérna nem engedélyezhetvén a költséget (bja lapos bugyelaris) ily szavakra fakadt épen e perczen.

— Ugyan, minek is jöttél háztűznézőbe te gonosz Mikulás, — te

Vemer László.

kihallgatáson Vajda, a küldöttség egyik tagja, azzal fenyegetődzött, hogy örökre itt hagyja Magyarországot, ha az oláhok elnyomatása meg nem szűnik, mire a miniszter azt felelte, hogy ha ki akar vándorolni, bátran megteheti, senki sem fogja abban megakadályozni. A miniszter szavait az oláh lapok egészen elferdítve közlik s azt állítják, hogy Hieronymi egyenesen felhívította az oláhokat, hogy vándoroljanak ki az országból s e miatt természetesen dühösen megtámadják a minisztert. E támadásoknak kellő értékre való leszállítása végett a B. C. következőkben közli a kihallgatás lefolyását s a miniszternek akkor tett nyilatkozatát.

A múlt hétfőn, tehát nem audienciás napon, délután 3 román ajku férfi jelentkezett Hieronymi belügyminiszternél „sürgős panasz“-t előterjesztendő. A belügyminiszter, ki ép utazófényben volt a Vág völgyébe rendkívüli elfoglaltsága daczára, szokott előzékenységgel mégis fogadta őket. A „küldöttség“ egyik tagja, Farkas, hosszadalmasan elégtételt követelt azon személyes sértésért, a melyet a mellette álló Popescu oláh pap ellen a csendőrség állítólag elkövetett. A miniszter arra azt kérdezte, vajon Popescu nem tud-e magyarul, s vajon Vajda és Farkas, a másik két küldöttségi tag jelen voltak-e az említett esetben? A miniszter erre azt a választ nyerte, hogy Popescu tud nagyon jól magyarul és a másik két ur nem volt jelen az esetben; mire megjegyezte a miniszter, hogy adja elő a panaszt maga Popescu. Popescu erre megszólalt és előadta, hogy vele hallatlan visszaélés történt, hogy a csendőrségnek nincsen joga házmotozást eszközölni, hogy a személyes szabadság Magyarországon, ha oláhról van szó, a legnagyobb megtámadtatásnak van kitéve, hogy ezt tovább tűrni nem lehet, hogy ők már látják, hogy a miniszter nem akar semmiféle elégtételt adni. Vajda hozzátette, hogy ő inkább eladja minden fekvő birtokát és kivándorol Ausztriába, a hol sokkal nagyobb biztonságban vannak a nemzetiségek.

A belügyminiszter erre azt mondta: „Ha ön el van határozva, hogy itt hagyja az országot, ebbenseni sem gátolhatja meg, ezt bátran megteheti, senki sem fogja erőszakkal visszatartani!“ S azután odafordult újra Popescuhoz s kikérdezte, vajon nem szegült-e ellen erőszakkal a házmotozásnak, a melyet a csendőrség követlenül általa felül nem bírálható, hanem feltétlenül végrehajtandó parancsra végzett. Továbbá azt kérdezte a miniszter, vajon Kolozsvárott volt-e Popescu a memorandum-per alatt s ha igen, mit keresett ott; miért agitált és lázította a népet? Hisz a papnak kötelessége otthon isteni tiszteletet végezni és a népet jó erkölcsökre oktatni. Ezen tapasztalatok után — folytatá a miniszter — kénytelen lesz lépéseket tenni az iránt, hogy a felsőbb egyházi hatóságok a jövőben megakadályozzák a papok agitálását és hivatalosan a politikába való avatkozását.

Erre Vajda ismét kitakadt, hogy ilyesmi csak a románoknak van Magyarországon megtiltva, hogy miért kell épen csak nekik hallgatni, s miért nem szabad épen csak nekik a köztügyekkel foglalkozni a nélkül, hogy izgatónak neveztesse el?

A belügyminister erre körülbelül ezt jegyezte meg: „Ha a román nép nyíltan és egyenesen a magyar alkotmányt támadja meg, ha programjuk főpontja az unió eltörlésére irányuló törekvés, akkor nem lehet szó jogos politikai törekvésekről; ez nyílt lázadás és hazárdulás, melyet a magyar kormány semmiképp sem fog nyugodtan tűrni.“ Végül megígérte a miniszter, hogy a konkrét esetet a legszigorúbban meg fogja vizsgáltatni és hogyha tényleg brutalitást követett volna el valamely csendőr, akkor szigorúan meg fogja őt büntetni, de egyúttal bűnhődni fognak mindazok, a kik hazaelenesen jártak vagy járnak el.

Nem áll tehát az a ráfogás, mintha a belügyminister az oláhokat az országból való kivándorlásra felhívította vagy buzdította volna; nem áll az sem, hogy panaszuikat megvizsgálni vonakodott volna, hanem igen is tény az, hogy a minister a három tagú küldöttségnek indokolatlan és általa semmiképp sem provokált szenvedélyes, fennhangon elmondott kifakadásait nem hagyta szó és válasz nélkül.

A román lapok furesábbnál furesább jelentései csak arra indíthatják a minisztereket, hogy jövőre óvakodjanak ilyen „küldöttséggel“ szóba állni.

Az „Alsófehérmegyei orvos gyógyszerész rész egyesület“ vándorgyűlése.

Az alsófehérmegyei orvos gyógyszerész egyesület minden évben megtartani szokott vándorülését ez évben városunkban tartotta meg, július hó 1-én. — Habár az egyesület tagjai közül kevés idegen tag jelent is

meg, konstatálunk kell, hogy a gyűlés olyan színvonalon lett megtartva, mint a mit ez a magas tudomány egyesület megérdemel — s megkövetel.

A fél tíz órakor érkező gyorsvonathoz, Gyulafehérvár város egész orvosi kara kiment, hogy az idegeket fogadják, — s habár nem lettek is a fogadásnál tövölzö beszédek tartva, azt hiszem a Nagy-Enyedről megjelent tudós kollegák tökéletesen meglehettek elégedve gyulafehérvári kartársaik szíves előzékenységgel.

Nagy-Enyedről megjelentek: Dr. Magyarai Károly megyei főorvos, az egyesület elnöke; Dr. Winkler Albert nejével, Dr. Mátyás nejével és még Mátyás fiatal állatorvos, a ki mint halljuk nagy előszeretettel foglalkozik góresövi vizsgálatokkal.

A hosszú kocsis sor, a mely a vendégeket és helybelieket a városba szállította, általános feltűnést keltett, a mi eseményszük városunk körében.

Tíz órakor kezdődött meg a gyűlés a városháza tanácstermében. — Dr. Magyarai Károly megyei főorvos az egyesület elnöke, az ülést egy igen szép beszéd kíséretében nyitotta meg; meleg hangon adózott annak a baráti viszonyoknak, a mely Enyed és Gyulafehérvár városokat a közelmúlt időkben oly gyakran összehozta. A város történelmében vissza nézve, a Gyulafehérvár helyén létezett Apuluni fürdőkről beszél, egyúttal a rómaiak műveltségéről, tudományosságáról; miután ők már akkor átlátták, hogy a fürdők használata egyik alapfeltétele az egészség fentartásának. — Igen érdekes képekben a történelem, illetve a régi okiratokból vett idézetekkel világítja meg Erdélynek egészségügyét a fejedelmek korában. — Majd megköszönve a baráti fogadást átadja a szót Dr. Winkler Albertnek, a ki ezen szakülésre egy tudományos értekezletet jelentett be.

Dr. Winkler Albert a „gümőkór oktaná“-ról tartott érdekes értekezlete kapcsán kimutatja, hogy ez a betegség az, a mely a föld népeinek legnagyobb %-át pusztítja el. Az egész évben történt halálozások egy ötöde ennek a borzasztó betegségnek a munkája. Tehát az egész földön egy év alatt 9 millió embert pusztít el, ez a még mindeddig gyógyíthatatlan kór.

A gümőkór által történt halálozásoknak legnagyobb percenztje szerint a börtönökre esik; mert ezek szolgáltatnak csaknem 75% ot.

Fejtegetvén azokat a vívmányokat, amiket az orvosi tudomány e téren elért, a kísérleti tapasztalat által nyert számadatokkal igazolja azt az időmennyiséget, a mely alatt az egyes desinficiáló szerek, a gümőkór bacillusait elpusztítják. — A magas tudományos színvonalon álló értekezésért az elnök köszönetét fejezvé ki, Dr. Mendel Manó helybeli fiatal orvosunk mutatott be egy érdekes esetet egy erre az alkalomra behívott borbereki emberen.

Az eset a következő: koponya sérülés, lórugás következtében, melynél a homlokcsont gyermektenyérynél területen össze volt zúzva, a kemény agyhurok folytonosságában megszakítva, az agy pulzációja tisztán látható volt; ritka ez esetben az, hogy a borzasztó sérülés daczára lobosodás nem lépett föl, eszméletlen állapotából sérült csak két hét múlva tért magához, és járt 3 hónapig nem volt képes, jelenleg szellemi működése ép, a csont defectuson és sipolyon kívül, mely a felső orrjáratból a homloküblőn keresztül vezet, úgy hogy a levegő kiáramlását észlelhetni, semminemű panasza nincs, sőt reménylhet, hogy a fennmaradt sipolyt is sikerülni fog meggyógyítani.

A bemutatott eset, a jelenlevő orvosok körében élénk érdeklődést keltett; a mi érthető, miután Dr. Mendel Manó szerint, az esethez hasonló alig van még kettő az egész orvosi praxisban.

Ezek után a gümőkór bacillusai lettek bemutatva góresövíleg.

Az érdekes tárgyak kimerítése után elnök, a résztvevőknek, különösen azoknak, kik értekezésükkel a gyűlés tudományos becsét megadták, köszönetét mondván, a gyűlést bezárja.

Tizenegy órakor a vendégek s a gyűlésen jelen voltak nagy része, a Batthyány könyvtárt látogatták meg; a hol Zlamál Agost tanár úr kalauzolt és szolgáltat szakértő felvilágosításokkal.

A csillagda, majd a székesegyház tüzetes megnézése után a társaság Dr. Cserni Béla tanár úr vezetésével Apulumba látogatott el, s élénk érdeklődéssel nézték meg az ásatások folytán felszínre került csaknem 2 ezredéves római culturának maradványait. — Innen a kórházak megsejmlésére indultak.

2 órakor Dr. Náthán Bernát városi főorvos ur, a vendégek és a helybeli intelligencia egy nagy részének meghívásával, diszebedet adott a sétatéri kioszkban. — Az ebédén részt vett Dr. Mohay városunk orsz. képviselője és Nemes Sámuel törvényeségi elnök ur is. — A menuról nem referálok; mert nem szeretném, ha az írigység megsárgítaná a várost; de arról a sok szel-

lemes toasztról, a mi mondva lett pro és contra, lehetetlen meg nem emlékezni.

Élénk sajnálkozást keltett az, hogy városunk szeretett polgármestere Novák Ferencz kir. tanácsos súlyosabb természetű torokbetegsége miatt jelen nem lehetett; de azért Dr. Magyarai megyei főorvos egy meleg hangu toastban közzénk varázsolta őt, és alkalmat adott arra, hogy neki mindannyian minél hamarábbi teljes gyógyulást kívánjunk. —

A kellemesen elkötött ebéd és jó bor hatása alatt, a társaság délután 4 órakor újra felvette programját, s egymásután látogatta meg a muzeumot, kisedővódát, az apácák kórházát, a városi szegényházat; a zsidófürdőt, zsidótemplomot — s Mendel Manó urnak igazán kellemes kertjét. —

Hat óra felé járt az idő, midőn a program végpontjához, a lövészegetlet helyiségeihez jutott a társaság, a hol az egyesület főlovászmestere Téry Ödön dr. közjegyző mutogatta meg azokat az érdekesebb dolgokat, a melyek már az ő organisáló tehetségét dicsérik.

Egy kellemesen eltöltött nap emlékével búcsuztunk el vendégeinktől, s azzal a tudattal, hogy ha az a forró köszönetet, mit nekünk mondtak a távozásnál nem érdemeltük is ki; de jó lélekkel igyekeztünk megszerezni mindent, a mi által irántóki barátságunkat kimutathattuk. Isten velök !... viszontlátásig. —

i. r.

Oláh agitáció.

Az oláh tanulók nem férnek a bőrükben. Minden áron mártírok akarnak lenni. A kik nem részesülnek még abban a szerencsében, hogy ingyen kapják a szegedi paprikást, úgy akarnak rászolgálni a mártíromságra, hogy szolidaritást vállalnak a kolozsvári elitétekkel, az itélet után. Reméljük, hogy a kir. ügyészség ez alkalommal elnéző lesz és nem teljesíti az olesó hősök ingyenes ellátására és babérkoszorúra való vágyát, hanem megelégszik azzal, hogy a magyar főiskolák utilaput kössenek a talpuk alá. A legújabb hősök következő nyilatkozatot adták ki:

N y i l a t k o z a t.

A „Memorandum“ pör alkalmával — mely egvedüli a maga nemében — egy „Manifestulu“ és „Apelulu“ terjesztetett a nép között, mely iratokban a román ifjuság szent kötelességének tartotta felhívni a szülők és testvérek figyelmét e perre azért is, hogy újra bebizonyítsák, miszerint „egyek a vezetőkkal s hogy a trón elé terjesztett panaszai az övék is.“

Soha sem hittük volna, hogy a „szabadelvűnek“ keresztelt országunkban ily ártatlan iratok miatt vád alá helyezhető volna bárki s azért szükségtelennek tartottuk azok aláírását.

Ha midőn annak jeleit látjuk, hogy „Manifestulu“ és „Apelulu“ miatt vád alá helyeznek többeket, mindannyian kinyilatkoztatjuk, hogy azok az iratok a mi irataink s abban az erős meggyőződésben szerkesztettük, hogy nemzeti kötelességet teljesítünk.

Magunkra vállaljuk tehát az egész felelősséget azok szerkesztéseért, nyomtatásáért és terjesztéseért, kinyilatkoztatva egyetemleges és egyenlő felelősségünket.

Különös büszkeség is tölt el, hogy népünk megösmerte és meghallgatta fiainak őszinte felhívását s bebizonyította május 7-én és a következő napokon, hogy érdemes és lelkes védője tud lenni nemzeti érdekeinek.

Őszinte köszönetünket fejezzük ki ezért s újból biztosítjuk, hogy jövőre is hűvek maradunk jelszavunkhoz: „Mindent a nemzetért!“

A nyilatkozatot 58 diák írta alá, köztük huszonegy budapesti, név szerint a következők:

Adam György joghallg., Banciu Axentje bölcsészettanhallg., Boiu Baptist végz. theolog., bölcsészettanhallg., Colbasi Jonel Szevér, jogh., Christea Illés végz. theol., bölcsészettanhallg. Daianu Illés végz. theol. b., David György jogh., David Simon orvostanhallg., Mereu Pompejus joghall., Muntean Flórián szig. orv., Neamtu János szig. orv., Onisor Viktor joghallg., Pop Aurél b. b., Porutiu Viktor joghallg., Gava Atanász szig. orv., Givulescu Prokop b. b., Lázár Aurél joghallg., Lupan Demeter b. b., Maniu Gyula joghallg., Stravoin Sándor joghallg., Suciu P. Valér végz. teol. b. b., Vassu Oktávián joghallg., és Vraciu Miklós szig. orvos.

A nagyváradi jogakadémia hallgatói közül a következők írták alá a famózus okiratot:

Chicim Rémus, Chirilovici Pál, Dobosi András, Markovici Vince, Miron Jusztin, Petruc Aurél, Ratiu János, Rozvan István, Dogar György, Firesan Emilián, Gaitin János, Horváth Andor, Ille Andor, Sineai Traján, számszerint tizennégyen.

A többi husz a bécsi és gráci egyetem hallgatója.

Nehány szó iparosaink érdekében.

Mentsük meg őket!

E felhívásunkkal szót kívánunk emelni egy szerény körülmények között született, de annál életrevalóbb kulturális tényezőnek megmentésére, mely míg egyfelől társadalmi életünk élénkítésére volna hivatva szolgálni, másfelől büszkesége lenne annak az osztálynak, melynek kebeléből származott.

Hosszu időig kellett aggódva gondolnunk városunk iparos osztályának kulturális tekiütetben való elmaradottságára s e hosszú idő alatt alig tűnt elő egy-egy reménysugár, alig egy-egy momentum, melyben jelét láttuk volna annak, hogy iparosaink korlátozott miveltségű helyzetükből kiemelkedni akarnának vagy tudnának.

De biztunk az időben. A kor megszűli a maga embereit. Az általános kultúra, mely átlengette országunkat, kiterjesztette szárnyait a mi iparosaink fölött is s ma már van nekik iskolájuk, van külön olvasókörük; ők pedig igyekeznek felhasználni ez alkalmakat, hogy szabad óráikban adják meg különben gondterhelt lelküknek az annyira szükséges magasabb szellemi foglalkozást is; — figyelnek a haladó korra, eszmét váltanak egymással s összehasonlítják a művelődés előnyeit a stagnálás hátrányaival.

Napról-napra tapasztalhatni azt, hogy iparosaink mindinkább fejleszteni kívánják azon szellemi kincset, melynek kiaknázását oly későre halasztották.

S a jól végzett munkának már is élvezhetik tápláló gyümölcseit.

Fényes bizonyosságát láttuk ennek a múlt hó 30-án.

Az iparos ifjúságnak néhány intelligensebbje ugyanis, életjelt kívánván adni magáról, alig tíz nappal azelőtt elhatározta egy műkedvelői színi előadás tartását.

A vállalat sikerhez jutását egyelőre kétkedve reméltük.

Mily nagy volt azonban meglepetésünk, midőn egy szabatos, minden tekintetben kifogástalan és correct előadásban gyönyörködhattunk.

Valóban, ha nem ismertük volna szint játszó ifjainkat és leányainkat, azt kellett volna hinnünk, hogy „akadémikus“ színészekkel vagyunk szemben.

De nem a bírálat lévén célja sorainknak, ismét felhívjuk közönségünket: mentsük meg műkedvelő iparosainkat.

E felhívásunkat két körülmény indokolja.

Először az, hogy a megpróbálkozás nehéz stádiumában oly fontos szerepet játszó nagyobb mérvű párfogás nem volt tapasztalható, a mely körülmény pedig nagy befolyással van a műkedvelők további buzgalmára; — legyünk tehát azon, hogy a derék ifjak fáradságát jutalmazzuk meg egy második fellépésük alkalmával méltóbban, vegyünk részt azon osztálykülönbség nélkül, hátorítsuk őket, oktassuk, segítsük a nemes célhoz, legyünk mellettük, hogy így magunkat velük, őket pedig magunkkal megkedveltetvén, szilárdítsuk meg bennük a tüzet fogott lelkesedést, s így mentsük meg őket a visszaeséstől, a desperáló magukban maradástól.

Másodszor pedig, a mint tudva van, nem ugyan iparosokból álló, de tevékenységükben lanyhább műkedvelői társulata van városunknak; az iparosok azonban ezen műkedvelői társulat által rendezett összejöveteleken — elég helytelenül — nem vesznek részt. Már pedig a cél az volna, hogy az iparos osztálynak legyen már valahára egy olyan találkozási helye is, hol saját magában saját magát bírálhassa meg; önmagát vethesse alá a kor hívó szavának.

Ennek eredménye aztán az volna, hogy az iparosok úgy kulturális, mint ipari tekintetben tovább haladnának.

Nem hallanók a sok panaszt a nagy városok iparosaitól való elmaradás felett. A művelődés folytán nyert önismeret és önbizalom több tevékenységre serkenté iparosainkat; nem kellene mindig bátortalanul visszvonulniok, ha valami nehezebb, de eredményeiben több hasznot hajtó vállallattal való megpróbálkozásról lenne szó. Más forgalmat nyerne ezáltal a város, mást a kereskedelem. S mindezt elérhetnők, ha ébren tartanók az iparosok művelődési ösztönét; ha elismeréssel volnánk oly meglepő szépen nyilvánult jó tulajdonaik iránt.

Támogassuk tehát őket minden nemesebb törekvéseikben, fejlesszük ambíciójukat. Szóval mentsük meg őket.

H.

Ujdonságok.

Gyulafehérvárt, 1894. június 28

— **Személyi hír.** Novák Ferencz kir. tanácsos, városunk polgármestere hosszabb idő óta torokbajban szenved; a mint azonban értesülünk, most már annyira

jobban van, hogy nem soká megkezdheti közhasznú tevékenységét; — örülünk a szerencsés felgyógyulásnak.

— **Lukács László** pénzügyi államtitkár pár napig Zalathnán időzött.

— **Az országgyűlés** gyorsan fejezi be történelmileg emlékezetes korszakát. A múlt héten letárgyalta „a vallás szabad gyakorlatairól,“ — az „izraelita vallás receptjeiről,“ és a „gyermekesek vallásáról“ szóló törvényjavaslatokat.

— **A gyulafehérvári zalathnai helyi érdekű vonat,** melynek létesítése végett vármegyénk is 60.000 frt segélyt szavazott meg, — ki fog épülni. A képviselőház közlekedési bizottsága elfogadta a javaslatot, mely vármegyénk hegylajai és bányavidéki részeire csak előnnyel fog lenni s így a gyors kivitel csakugyan kívánatos, mivelből az engedményesek: Szájbely Gyula és dr. Mandel Pál a 60.000 frt biztosítékot is fizették. A vasútnak Gy. Fehérvár, Kis-Falud, Sárd, M.-Igen, Tótfalud, Metesd, Pojána, Preszáka, Galacz-Fenes, Petrozsén, Zalathna lesznek a megálló helyei. Hossza: 38,6 kilométer és egy millio 275 ezer forintba fog kerülni.

— **Az erdélyi részekben** megszüntetett urbéri dézma kárpótlására szükséges összegek kiszolgáltatásáról szóló javaslatot Wekerle Sándor miniszterelnök f. hó 27-én a képviselőházhoz benyújtotta. Ez ügyben vármegyénk volt a legerélyesebb sürgető s az indítványt néhai Pávai V. Elek tette, kiről hálátlanúság meg nem emlékezni azoknak, kik — habár későn — de mégis megkapják méltányosan vagyonuk egy részét.

— **Katona-zene** lesz ma délután 5 órakor a városi sétaterén. A rég nélkülözött térzenét csak kevés ideig lesz módunkban élvezni, mert a zenekar a nagy hadgyakorlat alkalmából ismét eltávozik városunkból.

— **Köszönét.** Az izr. iskola f. h. 24-én tartott nyári ünnepélye alkalmából még a következő emberháratok fizettek felül: Körner József 1 frt. Grün M. L. 1 frt. Grün Náthán 1 frt, Klein Mór 15 kr. — Fogadják a rendezőség szíves köszönetét.

— **A magy. kir. opera** Európaszerte hírneves művésze: Ney D. több kiváló művészszel szövetkezve rendezett körútjában egy estét Gyulafehérvárnak is szentelt. Junius 29-én rendezett hangversenye valószínű művelőzet volt. Ney D. énekművésze sokkalta ismeretesebb, mintsem hogy külön kritikára szorúlta, tudvalevő, hogy a continens összes operái irigykedve említik Ney-t a magyar opera tagjának, de szerencsére nem sikerült eddig a magyar színpadról elesábitaniok. Hatalmas taps és éljen követte Ney minden énekszámát, művésztársa: Liedl Ferencz is megérdemelt ovatiókban részesült. — Figyelmeztetjük városunk műértő közönségét, hogy Ney, Liedl és Vincze urak, a magy. kir. opera tagjai, jövő szombaton a Hillinger sörcsarnok csinos üvegtermében gazdag műsorral még egy nagy hangversenyt adnak városunkban, mely concert érdekét nagyban növeli azon körülmény, hogy ezúttal a művésztársaság két hölgy tagja: Bardossy és Magyar kisasszonyok is közre fognak működni ének és szavallattal. Ülőhelyekre előjegyzések az Európa kávéházban fogadtatnak el.

— **Iparos műkedvelői előadás.** Az iparos ifjak előadásukat múlt hó 30-án tartották meg. Ez alkalomból a „Hazatértek“ című dráma került előadásra. El kell ismernünk, hogy a szereplők várakozáson felül feleltek meg feladatuknak, sőt olyat is produkáltak, a mit az ember még a főváros színpadjainak a deszkáin is csak ritkán lát — tudták a szerepüket. A szereplők közül különösen ki kell emelnünk Selyei-Tóthot, a ki a Rovafos Lázár intrikus szerepében nem közönséges alakítást mutatott be, s az embert szinte bámulatra ragadta, hogy hol sajátította el azt a kerekded színpadi routint. Jók voltak a többi szereplők is, nevezetesen: Pénteki Józsefné (Zalánfi grófné), Pénteki Juliska (Flóra), Szabó István (Virányi Péter), Schatt Rezső (László), Erdődi Károly (Karádi), Emmer Ödön (Eduárd), Müller Julia (Emilia), Izsák Izidor (Fogados), Erdélyi Gyula (Huszár) és Grosz Armin (mint sugó); s én azt hiszem az a kismérvű félnétség, a mi tapasztalható volt, ha többször is játszanának, lassanként elmosódnék. Hanem meg kell rónunk Gyulafehérvár iparosait ebből az alkalomból, mert bizony ki lehet mondani, hogy ott talán épen iparos nem volt egy sem. Nem tudjuk mi az oka, de már a cél érdekében is meg kellett volna jelenjenek. Az iparos olvasókör javára játszottak; de nem volt ott egy tagja sem az iparos olvasókörnek; ugylátszik, hogy annak a körnek nincsenek tagjai, vagy ha vannak, nem szeretnek olvasni. A milyen jól sikerült az előadás erkölcsileg, olyan gyengén sikerült anyagilag; mert bizony arra nagyon rá kellett fizetni; igazán nem érdemes itt semmit sem csinálni; egy néhány ember

mulatságot akar csinálni a többinek, és utoljára ők fizetnek rá. Ha mégis az előadást követő bálon jól mulatott, az csak azért történhetett meg, mert a magyar mindent mulatsággal fejez be; akár bánat, akár öröm éri. Próbáljanak meg a rendezők még egy másik előadást; én azt hiszem a közönségnek lesz érzéke, hogy az első kárt, a másodíknál helyre pótolja. Ugy legyen. D.

— **Hangverseny.** A Ney Dávid és társai által múlt hó 29-én rendezett hangverseny, a mint halljuk, nagyon jól sikerült, úgy moralliter, mint anyagilag, úgy annyira, hogy Ney elhatározta, hogy legközelebb még egy másik hangversenyt rendez. Igazán csodálkozunk, mert ez nálunk ritka eredmény, de úgy látszik a Ney impressáriója burokban született.

— **A gyulafehérvári lövészegylet** jövő vasárnap f. hó 8-án nagy kerti ünnepélyt rendez rendkívül mérsékelt beléptij mellett (20 kr. illetve gyermekeknek 10 kr!) Lesz katona és cigányzene, minden fajtájú czéllövészet, csolnakozás, tókivilágítás, táncz stb. stb. — Városunk igen sok családja már elhatározta, hogy ezen ugynevezett „tarisznys“ mulatságra okvetlen ellátogat, ha ugyan az idő csak valahogyan kedvez a népszerű eszmének. — Az egylet buzgó fölövészmeszterének sikerült, Rieger műszaki alezredés úr szíves protektója folytán, kieszközölnie, hogy a tó mellett szép nagy tánczó terület (majdan Lawn-Tennis tér) helyreállítását a cs. kir. utászesapat itt időző százada eszközli bámulatos gyorsasággal és szakismerettel. A lövészegylet egyre halad megkezdett útján kiadott programja megvalósításában. Csak előre. A buzgalom mindig megtermi szép gyümölcseit.

— **Lawn Tennis.** Ez az idegen két szó egy angol labdajátékot jelent, melyet szélteben hosszában játszanak tavasszal és nyáron nem ám a gyermekek, hanem felnőtt férfiak és hölgyek. A testedző, kellemes és egészséges sportot buzgó lövész-egyletünk már felvette programjába, s a mint elkészül azutászok által már serényen megkezdett játéktérület, megkezdődik a „Lawn Tennis“ is, tervszerint kétszer vagy háromszor hetenkénti összejövetellel.

— **Öngyilkos reáliskolai tanuló.** Alig lesz olyan pszichológus, a ki most a tanév végén figyelemmel ne kísélné, vajon megismétlődnek e ujra a tanulók öngyilkossági kísérletei, a melyek oly sűrűn következtek egymásután az elmúlt évben. Szomorú tény ez már nálunk, hogy a tanuló ifjúság idegéllete annyira gyöngelábon áll, hogy az öngyilkosságok szinte mértani arányban szaporodnak. Legutóbb egy Schram Ede nevű temesvári reáliskolai hetedik osztályu tanuló lőtte agyon magát. Az öngyilkos tanuló, egy gazdag topleczi gyáros fia. Az utóbbi időben rossz társaságba keveredett, mindenét eladta, e mellett pedig a tanév végén egy tárgyból meg is bukott. A bukás annyira elkészerítette a különben tulcsigázott idegzeti fiatal embert, hogy egy szállodában agyonlőtte magát.

— **Betörés.** Múlt hó 26-án déli 12—¹/₂ óra között eddig még ismeretlen tettes hatolt be *Kárh H. órák és ékszerüzletébe Zomborban* és onnan a következő tárgyakat tulajdonította el: 1 nagy pecsétygyűrű két köves, oldalt levéldíszszel 6—7 gr. 1 almatinygyűrű lapos 8—9 gr. 1 fehérköves gyűrű 5—6 gr. 2 drb korálygyűrű 6—7 gr. 1 türkisz 4—5 gr. 4 drb lapos jegygyűrű. 4 drb félgömb jegygyűrű. 2 gyémánt gyűrű egy köves. 23 drb különféle gyűrű almatin és egyéb kövekkel kirakva; összesen 41 drb gyűrű. — 1 arany Sw. A. R. férfi zsebóra. 3 drb Sw. A. R. Tulla férfi zsebóra. 2 drb Orania Sw. A. R. férfi zsebóra 4 drb detto A. Sw. férfi zsebóra 3 drb Sw. el. 1 ezüst nyitott női zsebóra 1 Sw. el. női zsebóra. 1 fekete acél női zsebóra. 2 arany karperec sima 1 ezüst varró eszköz, összes érték körülbelül 500—600 frt. Felkéretnek tehát a t. zálogházak és a n. é. közönség hogy alkalomadtán a zombori rendőrkapitányságot vagy a fenti céget értesítsék.

— **A Tarnóczy tűzoltószers- és gépgyár-résztvényitársaság** igazgatósága ma tartott ülésében az aláírt résztvények felosztása iránt határozott. Tekintettel a gazdaközönségnek több vidékről beérkezett azon óhajára, hogy aratás után jegyezhesen, e célra az igazgatóság bizonyos számú résztvényeket fentartott.

— **Munkagép kiállítás Budapestén.** Azon célból, hogy a hazai kisiparosok szakképzettsége az iparágakban használható munkagépek tanulmányozása által fejlesztessek másfelől pedig, hogy instructive bemutatassék a villamos erőnek kisipari gépek hajtására való alkalmazhatósága, intézkedett a kereskedelmi minister ur, hogy Budapestén egy villamos erővel hajtott munkagép kiállítás rendeztessek, s e kiállítás, a mely csaknem az összes iparosaink által üzött iparágakat felkarolja a városligeti iparsarnokban már megis nyitott. A minister ur sulyt fektett arra, hogy ezen kiállítást nemcsak a fő és székvárosi kisiparosok, hanem a vidékiek is tanulmányozhassák, ennél fogva felette

kíváncsi, hogy mennél több iparos látogassa meg ezen kiállítást. A Budapestre utazás megkönnyítése céljából a miniszter ur a m. kir. államvasutak vonalain meneti díjkedvezményt engedélyezett és pedig oly módon, hogy a mennyiben egy-egy állomásról legalább 10-en utaznak együtt és a kamara által kiállított bizonyítvánnyal igazolják, hogy tényleg iparosok és a kiállítás tanulmányozása végett utaznak Budapestre, valamint a visszautazásnál a kereskedelmi múzeum igazgatósága által igazolják, hogy a kiállítást tényleg meglátogatták, ez esetben a magasabb kocsiosztályt a közvetlen alacsonyabb kocsiosztályra szóló menetjeggyel a I-II osztályt pedig fél III osztályú menetjeggyel, használhasák. A midőn ezeket t. Ozimed becses tudomására hozzuk, felkérjük, hogy ipartársai körében a kiállítás látogatásának minél több barátot toborozni s a jelentkezők neveit az igazolványok kiállítása végett hozzánk folyó évi július hó 7-ig bejelenteni szíveskedjék. Kolozsvárt, 1894. június hó 30-án. Sigmond Dezső elnök. Gámán Zsigmond, titkár.

— **Carnot gyilkosa.** Caserio, Carnot gyilkosa csodálkozik hogy még életben van. Azt hitte, hogy a gyilkosság után rögtön meglynchelik s nagyon meg volt lepve, hogy több perc elmúlt, míg elfogták: „Hiszen ha én ezt tudtam volna, a tömeg közé keveredtem volna azzal a kiáltással: „Éljen Carnot!” Látnivaló, hogy a bandita semmit sem bánt meg, csak azt, hogy gaztette után elveszítette hidegvérét. Őrei előtt így nyilatkozott: „Mit tudtam én, hogy Carnotnak hívták a kit megöltém. Én csak azt tudtam, hogy a kit megöltök; államfő, hogy olyan ember, a ki azzal kérkedik, hogy rendelkezik a néppel. Mindegy lett volna nekem, akár elnök, akár király, akár császár, megöltém volna.” Azután durva ezinizmussal azt beszéli el környezetének, hogy hogyan kell bánni a törrel, hogy a munka „is” keres „legyen. Ugy látszik, hogy abban gyönyörködik, hogy mint a orgyilkost lássanak benne.

* **Az Athenaeum Képes Irodalomtörténetéből** (szerk Beöthy Zsolt) megjelent a 19-ik füzet, az előbbiekhöz hasonló gazdag tartalommal és szép illusztrációkkal. Ebben Endrődi Sándor befejezi Dugonicsról szóló értekezését; Badics Ferencz, a nagy mű segédszerkesztője, Horváth Adámról és Gvadányi Józsefről, a magyaros irodalmi iskola népszerű költőiről szól, ismertette főbb műveiket, méltatva társadalmi s irodalmi hatásukat, s végül az ugyanezen irányban dolgozó kisebb írókat. A következők közül Kardos Albert: Debreczen íróit és irodalmi életét ismerteti, részletesen méltatva Földi János, Diószegi és Fazakas Mihály természettudományi s költői munkásságát. Az utolsó cikkben Váczy János: Az egyeztető irány ezim alatt azokról kezd szólni, kik egyik költői irányhoz sem csatlakoztak szorosan, mint Révay, Verseghy, Baesányi stb. A füzetet számos szövegkép díszíti, u. m. Dugonics szobra és sírleleke, Gvadányi arcképe, Horváth A. és Gvadányinak egy-egy kézirata, Dugonics utelkájának, Gvadányi Törökháborúra célzó gondolatainak czimképe, a pösténi fűtődés czimlapja, Budavárának a század végéről s Balaton-Fürednek (Horváth lakóhelyének) a jelen század elejéről való képei. Gvadányi szakoleczai lakóháza, a debreczeni kollégium (1802.), Diószeghy és Fazakas emlékoszlópa s egy fiatal párt ábrázoló kép az 1790-iki magyar viseletben, melynek kötelező tételére Gvadányi törvényt kívánt alkotni. Külön mellékleteként vannak a füzethez csatolva! Mikes Kelemen törökországi leveleinek első két lapja és Palocsay György kurucz tábornok özv. Bottyánéhoz írt üdvözlő versének hasonmásai. — A nagy díszmű vállalat füzetenkint 40 kr-ért minden könyvkereskedésben megrendelhető.

Új találmányok és műszaki leírások.

Közlő: Bergl Sándor szabadalmi és műszaki irodája Budapest VII. Erzsébetkörút 38.

Új pályatisztító. A Párisban megjelenő „Le Génia civil” műszaki lapban közölve volt egy Quincey nevű úr által feltalált pályatisztító leírása, melynek többféle előnye van; a mozdonyoknál és lóvonatu kocsiknál még most használatban levő pályatisztítók meg is felelnek azon célnak, hogy kisebb akadályokat elhárítsanak és hogy a különben rendszeren bekövetkező kiskiklást meggátolják, a nagyobb akadályoknál mégsem elegendők és például a lóvonatú kocsiknál az emberi test a pályatisztító daczára is a kerekek alá kerülhet vagy oly vonatoknál, melyek nagyobb gyorsasággal haladnak, az illető személy a készülék lökése következtében életétől fosztatik meg. E baj elhárítása végett Quincey egy pályatisztítót talált föl, mely némely tekintetben az utcázseprőgépek seprőkészületeire emlékeztet. Ez a sínhez rézsűt álló két fésűkerékből áll, melyeket az előtengely hajt és a megóvándó jármű kerekeivel ellenkező irányban forognak. A fésűk hajlítható anyaggal akként vannak bevonva, hogy alakjuk felismerhető marad. Megjegyzendő, hogy az áttételi viszony következtében a kerekek gyorsabban forognak, mint a mozdony, vagy a lóvonatú kocsik kerekei. A mondott közlemény szerint, e kocsiknál és la-

sabban járó gépeknél az akadály bizton oldalt tolatik és pedig a kerékkoszorúk ruganyosságánál fogva minden különös kár nélkül. Gyorsmenetű mozdonyoknál természetesen a kerékkoszorú rugalmassága sem használ és a lökés bizonyára halálát okozza a síneken fekvő embernek vagy állatnak. De a test kifelé lesz hajlítva és legalább is az elgázolás által nem lesz éktelelenül megsemmisítve.

Czelszerű találmányt terjesztett Menze P. mérnök a berlini városi-és közuti vasutigazgatósága elé. Czélja, hogy egy mindegyik kocsiosztály-ablakon elhelyezendő táblán állítható számokkal kívülről azonnal láthatóvá tétessék, hogy a kocsiosztályban még hány üres hely van. A berendezés gyakorlati becsé félreismerhetetlen, lényegesen megkönnyíti a helyet kereső utasnak a vonat rövid megállási ideje alatt e nehéz feladatot, továbbá főlőlegessé teszi a kocsiját gyakori nyitogatását, ami főleg télen igen kellemetlen a kocsiban ülő utasokra nézve. A vasutigazgatóság megígérte a feltalálónak, hogy a készüléket már legközelebb használatba veszi. A szabad helyeket jelző számokat mindenestre a kocsisnének kell beállítani és látszólag e körülmény fogná ha tervet meghusítani. Másrészt azonban feltehető, hogy azon általános óhaj folytán, hogy a vasuti kocsikban lehetőleg kevesebb szorongás legyen, a közönségben elegendő fognak találkozni, a kik a kényelem e kis részét feláldozni készek és kívülről a jelző táblák számainak állítását eszközölni hajlandók lesznek, hogy a kocsikban pl. még négy üres hely van.

Nyiltér*)

Egész selyem, mintázott Foulardokat

(mintegy 450 különböző fajban), méterenként 75 krtól 3 frt 65 krig — valamint fekete, fehér és színes selyemszöveteket 45 krtól 11 frt 65 krig — sima, kockás, csikos, virágos, damasztolt minőségben (mintegy 240féle dispositio és 2000 különböző szín és árnyalatban) szállít póstabér és vámmentesen a privátmegrendelőh lakására Henneberg G. (cs. kir. udv. szállító) selyemgyára Zürichben. Minták postafutárolval küldetnek. Svájcba czímzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

E rovatban megjelenő közleményekért semmi felelősséget nem vállal el a Szerk.

HIRDETÉSEK.

Sz. 2444—894. tkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A gyulafehérvári kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Bela Nicolae m. csügedi lakos végrehajtónak Dregits Todorné csügedi lakos végrehajtást szenvedő elleni 4 frt. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a maros csügedi 327 szíjkyben A + 1 5 rsz. 729, 740, 829/2, 830, 831, 967 1095, 1370b. hrsz. Dregits Todor és neje Petruze Szalomiá tulajdonát képező ingatlanok bóladós Dregits Szalomiát illető felerészére összesen 547 frt becsárban az árverést elrendelte és hogy a fenn megjelölt ingatlanok 1894 évi augusztus hó 30-ik napjának délelőtti 9 órájkor M.-Csüged községében megfartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is el fognak adatni.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok 10%-át készpénzben, vagy az 1881 évi LX. t. cz. 42 §-ban jelzett árfolyamnak szánított és az 1881 évi november hó 1-én 3333 sz. a. kelt igazságügyminiszter rendelet 8 §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy annak az 1881 évi LX. t. cz. 170 § értelmében a bíróságnál történt előleg elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóságtól Gyulafehérvárt 1894 június hó 9-én

A kivonat hitelességét igazolja.

Imreh József kiadó:

Előkelőbb ipari pályára

II—IV. gymn. osztályt végzett ifjak

TANULÓKUL

felvétetnek.

Hol? Megtudható e lap kiadóhivatalában

Nyom. Papp Györgynél a püsp. lye. könyvnyomdában Gyulafehérvárt.

ad. Sz. 2293—1894.

73 1—3.

Hirdetmény.

Folyó évi július hó 10-én d. e 9 órakor „az aranyoroszlánhoz” nevezetű, nagyon jó fekvésű városi vendéglőnek 6 esztendőre azaz 1894 évi október 1-től 1900 évi szeptember hó 30-áig való kibeérése szóbeli árverés útján leendő.

A vendéglő egy nagy, egész ujonnan épített és a legelegánsabb módra berendezett bál és hangverseny tereméből, egy kisebb tereméből, 7 részint egész ujonnan helyre állított vendég- és 3 étkező szobából, a vendéglős lakásából, 3 lakhelyiségéből, egy új, nagy pincéből, aztán egy nagy kertből kerti teremmel, kuglizó és igen jó 240 köbméternyi jégverem, istálló stb.-ből áll.

Az árverés szóbeli, de árverezni szándékozik írásbeli, 50 kros bélyeggel ellátott és bepecsételt ajánlataikat is, melyekhez a kikiáltási ár 10%-léka vadiumként csatolandó, az árverési nap 9 óráig a városi gazdasági hivatalhoz nyújthatják be.

A kikiáltási ár o. é. 1600 írt.

A további árverési feltételek a városi tanácsnál a hivatalos órák alatt betekintheők.

Szászsebes, 1894. évi június hó 20-án.

A városi tanács

Dr. Deutsch
főjegyző.

Conrad,
polgármester.

Mc CORMIK fűkaszaló és aratógépek

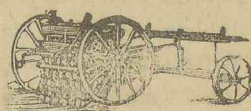
a legjobb a világon

Kitüntette minden kiállításon.

Petroleummotorok, gőz- és járgány- cséplőgépek,

ekék, boronák, rosták, trieurók, sorvetőgépek, kézívetőgépek, kukorica-morzsolók, szecska és árpavágók, darálógépek stb. m. k.

ugymint mindenféle gépek, szármok és eszközök a gazdaság számára legjobban és legolcsóbban kapható:

Müller és Weisz-nál

Budapestben, Váci-körút 76.

24. 8-10.

a nyugati pályaudvar közelében.

LE GRIFFON

Valódi Franciaia papir

a legjobb

A LEGKERESETTEBB

SZIVARKA PAPIR

az egészségnek leghasznosabb

ÜGYELJENEK A JEGYRE

ÖVAKODJANAK MINDEN JÁNYASTÓ